

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 383/2022-44

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej a zo sudcov Petra Molnára (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátskou kanceláriou Kolíková & Partners, s. r. o., Radvanská 21, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ Mgr. Lukáš Opett, PhD., proti postupu Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 21 C 12/2010 a Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co 21/2018 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 21 C 12/2010 a postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co 21/2018 **bolo porušené** základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jej právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Sťažovateľke **priznáva** finančné zadosťučinenie v sume **2 500 eur**, ktoré **sú** jej **povinné** vyplatiť Okresný súd Bratislava III v sume **1 500 eur** a Krajský súd v Bratislave v sume **1 000 eur** do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
3. Okresný súd Bratislava III a Krajský súd v Bratislave **sú povinné** spoločne a nerozdielne nahradiť sťažovateľke trovy konania v sume **493,10 eur** a zaplatiť ich právnej zástupkyňi sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 15. júna 2022 domáhala vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na prejednanie

záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 21 C 12/2010 (ďalej len „napadnuté konanie okresného súdu“), Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. 4 Co 618/2013, sp. zn. 4 Co 619/2013, sp. zn. 4 Co 21/2018, sp. zn. 4 Co 81/2022 a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Cdo 131/2020 (ďalej len „napadnuté konanie najvyššieho súdu“). Navrhuje, aby ústavný súd prikázal krajskému súdu konať v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co 81/2022 bez zbytočných prietáhov, priznal jej finančné zadostučinenie 6 000 eur od okresného súdu, 4 500 eur od krajského súdu, 1 500 eur od najvyššieho súdu a náhradu trov konania na účet jej právnej zástupkyne.

2. Z ústavnej sťažnosti, jej príloh a vyžiadaného spisového materiálu ústavný súd zistil, že sťažovateľka je v procesnom postavení žalobkyne sporovou stranou konania o zaplatenie 28 120,90 eur s príslušenstvom z titulu vrátenia plnenia zo zaniknutej kúpnej zmluvy vedeného okresným súdom pod sp. zn. 21 C 12/2010. Návrh na začatie konania bol okresnému súdu doručený 12. januára 2010.

3. Po realizácii procesných úkonov sporových strán sa 6. júla 2010 na okresnom súde uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito z dôvodu vysporiadania sa s námietkou miestnej nepríslušnosti. Ďalšie pojednávanie 10. septembra 2010 okresný súd odročil z dôvodu potreby nariadenia znaleckého dokazovania na neurčito. Uznesením zo 17. septembra 2010 nariadil znalecké dokazovanie, znalecký posudok bol doručený okresnému súdu 18. júla 2011. Po vyjadreniach sporových strán k znaleckému posudku bol 6. septembra 2012 spis predložený znalcovi na doplnenie posudku. Doplnený znalecký posudok doručil znalec okresnému súdu 29. apríla 2013 a okresný súd mu uznesením z 15. mája 2013 priznal odmenu za vypracovanie znaleckého posudku. Následne okresný súd vec prerokoval na pojednávaní 25. júna 2013 a 16. júla 2013 bol vyhlásený rozsudok, ktorým žalobe vyhovel v celom rozsahu a priznal sťažovateľke náhradu trov konania (ďalej len „prvý rozsudok okresného súdu“).

4. Žalovaný napadol prvý rozsudok okresného súdu odvolaním 1. augusta 2013 a sťažovateľka podala 25. júla 2013 odvolanie proti prvému rozsudku okresného súdu, čo sa týka výroku o trovách konania.

5. Dňa 2. augusta 2013 vydal okresný súd doplňujúce uznesenie č. k. 21 C 12/2010-219, ktoré žalovaný 15. augusta 2013 napadol odvolaním. Následne okresný súd 10. septembra 2013 vydal opravné uznesenie č. k. 21 C 12/2010-230.

6. Spis bol krajskému súdu predložený 19. novembra 2013 a bola mu pridelená sp. zn. 4 Co 618/2013, 4 Co 619/2013. Krajský súd uznesením č. k. 4 Co 618/2013, 4 Co 619/2013-241 prvý rozsudok okresného súdu v spojení s doplňujúcim uznesením z 2. augusta 2013 a s opravným uznesením z 10. septembra 2013 zrušil a vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci a aplikácie nesprávneho právneho predpisu.

7. Po vrátení veci 26. januára 2015 okresný súd nariadil v konaní pojednávania 22. mája 2015, 24. novembra 2015, 15. apríla 2016, 10. júna 2016 a 23. septembra 2016. Sťažovateľka vzniesla 4. októbra 2016 proti zákonnej sudkyňi námietku zaujatosti. Spis bol 3. marca 2017 predložený krajskému súdu, ktorý uznesením sp. zn. 3 NcC 6/2017 z 10. marca 2017 rozhodol o nevyklúčení zákonnej sudkyne z rozhodovania predmetnej právnej veci.

8. Okresný súd rozsudkom z 5. mája 2017 žalobu v celom rozsahu zamietol (ďalej len „druhý rozsudok okresného súdu“). Po podaní odvolania z 27. júla 2017 sťažovateľkou bol spis 23. januára 2018 predložený krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní. Dňa 29. júna 2018 predložila sťažovateľka krajskému súdu návrh na začatie prejudiciálneho konania pred Súdnym dvorom Európskej únie. Dňa 9. mája 2019 podala krajskému súdu sťažnosť na prieťahy v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co 21/2018, ktorú predseda krajského súdu vyhodnotil ako dôvodnú.

9. Rozsudkom č. k. 4 Co 21/2018-570 z 23. októbra 2019 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) krajský súd potvrdil druhý rozsudok okresného súdu, návrh na prerušenie konania zamietol a rozhodol o nepredložení návrhu sťažovateľky Súdnemu dvoru Európskej únie na začatie prejudiciálneho konania podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči sťažovateľke v celom rozsahu.

10. Proti rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka 2. marca 2020 dovolanie, v ktorom namietala jednak nepredloženie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru Európskej únie „z pohľadu rozhodovania nesprávneho obsadeného súdu (§ 420 písm. e) CSP) ako aj svojvoľnosť nepredloženia prejudiciálnej otázky z pohľadu nezdôvodnenia takéhoto rozhodnutia krajského súdu (§ 420 písm. f) CSP). Sťažovateľka namietala taktiež závislosť rozhodnutia krajského súdu od vyriešenia viacerých, doposiaľ najvyšším súdom, neriešených otázok (§ 421 ods. 1 písm. b) CSP) a taktiež porušenie práva na spravodlivý proces nevykonaním navrhnutých dôkazov (§ 420 písm. f) CSP).“. Spisový materiál bol doručený najvyššiemu súdu 19. augusta 2020.

11. Dňa 29. októbra 2020 sťažovateľka doručila najvyššiemu súdu návrh na podanie prejudiciálnej otázky na Súdnemu dvoru Európskej únie najvyšším súdom a podaním z 9. decembra 2021 uplatnila sťažnosť na prieťahy v napadnutom konaní najvyššieho súdu. Jej sťažnosť bola vybavená listom z 9. decembra 2021, v ktorom sa najvyšší súd ospravedlnil za „začínajúce objektívne prieťahy“.

12. Uznesením č. k. 1 Cdo 131/2022 z 30. marca 2022 najvyšší súd zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie, pričom v odôvodnení uznesenia uviedol, že rozhodnutie trpí vadou konania podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“), v dôsledku ktorej ho bolo potrebné zrušiť bez toho, aby sa zaoberal ďalšími uplatnenými dôvodmi prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. e) CSP a § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Vec bola vrátená krajskému súdu 24. mája 2022 a bola jej pridelená sp. zn. 4 Co 81/2022.

13. Ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 383/2022 zo 6. septembra 2022 prijal ústavnú sťažnosť sťažovateľky na ďalšie konanie v časti, v ktorej sa domáha vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 21 C 12/2010 a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co 21/2018. Vo zvyšnej časti ústavnú sťažnosť odmietol.

II.

Argumentácia sťažovateľky

14. Sťažovateľka argumentuje, že po 10 rokoch bolo „vydané právoplatné rozhodnutie krajským súdom, ale toto rozhodnutie zo dňa 23. 10. 2019 najvyšší súd zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie, čím bol opätovne navrátený stav právnej neistoty“ sťažovateľky, ktorý ku dňu podania ústavnej sťažnosti trvá viac ako 12 rokov. Zastáva názor, že k porušeniu jej ústavného práva na konanie bez zbytočných prieťahov došlo tým, že „súdy (ako to vyplýva aj z rozhodnutia najvyššieho súdu) doposiaľ nie efektívne posudzovali kľúčové aspekty prípadu a k predĺženiu konania došlo aj opakovaným rušením súdnych rozhodnutí“.

15. Sťažovateľka považuje predmet konania za súčasť bežnej agendy všeobecných súdov a zdôrazňuje, že poskytovala súdom potrebnú súčinnosť počas celého namietaného konania a žiadnym spôsobom nespomaľovala jeho priebeh. Hodnotí celé súdne konanie v období od podania žaloby až do podania ústavnej sťažnosti ako neefektívne a nesústreďené, čím súdy oboch inštancií nepostupovali so zámerom čo najrýchlejšie a najefektívnejšie prerokovať a ukončiť spor. V zmysle uvedeného dĺžka namietaného konania (takmer 13 rokov) odo dňa jeho začatia, v rámci ktorej príslušné súdy nedokázali vo veci samej právoplatne rozhodnúť, je podľa názoru sťažovateľky neprimeraná a porušujúca jej práva zaručené čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

III.

Vyjadrenie krajského súdu a replika sťažovateľky

III.1. Vyjadrenie krajského súdu:

16. Krajský súd vo vyjadrení k ústavnej sťažnosti okrem iného uviedol, že vec vedená pod sp. zn. 4 Co 21/2018 mu napadla 23. januára 2018, keď bola pridelená na prejednanie a rozhodnutie senátu „4 Co“. Zákonná sudkyňa poukázala na to, že bola s účinnosťou od 1. júna 2019 preložená z Okresného súdu Bratislava I na výkon funkcie sudkyne na krajský súd a 7. júna 2019 jej boli odovzdané nevybavené veci JUDr. Michaely Frimmelovej vrátane veci sp. zn. 4 Co 21/2018.

17. Zákonná sudkyňa opísala postup krajského súdu v napadnutom konaní a vyjadrila presvedčenie, že postup senátu krajského súdu v tejto veci bol ovplyvnený objektívnymi okolnosťami (zmenou sudkyne spravodajkyne), ako aj prednostným vybavovaním starších vecí, ktoré senát vybavoval priebežne podľa poradia, ako boli predložené, prípadne s uprednostňovaním vecí s predmetom konania vyžadujúcim osobitnú rýchlosť.

18. Predseda krajského súdu uviedol, že v predmetnej veci bolo rozhodnuté rozsudkom z 23. októbra 2019 a na uvedenú skutočnosť by mal podľa jeho názoru ústavný súd prihliadnuť.

19. Okresný súd sa k ústavnej sťažnosti nevyjadril.

III.2. Replika sťažovateľky:

20. Sťažovateľka v replike uviedla, že zo samotného vyjadrenia krajského súdu vyplýva, že nečinnosť, resp. neefektívna činnosť krajského súdu v období od 23. januára 2018 až 23. októbra 2019 nastala nie v dôsledku zložitosti veci či správania účastníkov konania, ale výlučne v dôsledku postupu krajského súdu, keďže došlo k zmene zákonného sudcu, prednostným vybavovaním starších vecí a uprednostňovaním starších vecí s predmetom konania vyžadujúcim osobitnú rýchlosť.

21. Sťažovateľka opätovne poukázala na to, že rozhodnutie krajského súdu z 23. októbra 2019 bolo dovolacím súdom zrušené, preto trvá na tom, že v namietanom konaní vznikli zbytočné prietahy nielen v dôsledku nečinnosti krajského súdu, ale aj v dôsledku jeho neefektívnej a nesústreďenej činnosti, čoho následkom je, že od 12. januára 2010 (za takmer 13 rokov, pozn.) nebolo právoplatne rozhodnuté vo veci.

22. Sťažovateľka uvádza, že aktuálne je súdny spis na krajskom súde vedený pod sp. zn. 4 Co 81/2022 (od 24. mája 2022) s tým, že ku dňu podania repliky (takmer 6 mesiacov) nebol stanovený termín pojednávania, nebolo rozhodnuté vo veci a nie je evidovaný ani žiadny posun v namietanom konaní.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

23. Podstata námietok sťažovateľky v súvislosti s namietaným porušením jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu a krajského súdu v napadnutých konaniach je založená na jej tvrdení, že napadnuté konania ako okresného súdu, tak aj krajského súdu sú poznačené jednak nečinnosťou, ako aj neefektívnou činnosťou oboch súdov. Porušenie svojich práv vidí už len v celkovej doterajšej dĺžke napadnutých konaní v trvaní takmer 13 rokov, a to napriek tomu, že okresný súd, ako i krajský súd už vo veci opakovane rozhodli, napriek tomu však vec nie je ku dňu podania ústavnej sťažnosti právoplatne ukončená a trvá stav jej právnej neistoty.

24. Základnou povinnosťou súdu a sudcu je zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd

so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť súdu do 30. júna 2016 vyplývala z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazoval, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 prvej vety OSP, v zmysle ktorej len čo sa konanie začalo, postupoval v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá. Povinnosť súdu a sudcu konať bez prietáhov podľa právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016 je *expressis verbis* zakotvená ako základný princíp civilného sporového konania v čl. 17 CSP, podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb. Úlohou ústavného súdu bolo v danom prípade posúdiť, či v napadnutých konaniach došlo k vzniku prietáhov, či ich vznik bol spôsobený primárne postupom okresného súdu a krajského súdu, alebo na ich vznik malo vplyv aj správanie a postup samotných sťažovateľov, ako aj to, aký vplyv na priebeh napadnutého konania mala samotná povaha prejednávanej veci.

25. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, v súlade so svojou doterajšou judikatúrou ústavný súd zohľadnil tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. Za súčasť prvého kritéria ústavný súd považuje aj povahu prerokúvanej veci.

26. Pokiaľ ide o posúdenie kritéria právna a skutková zložitosť prejednávanej veci, ústavný súd konštatuje, že spory, ktorých predmetom je zaplatenie peňažného plnenia s príslušenstvom z titulu vrátenia plnenia zo zaniknutej kúpnej zmluvy, v zásade patria medzi bežnú rozhodovaciu agendu všeobecných súdov. I keď v napadnutom konaní bolo nariadené znalecké dokazovanie, nič nenasvedčuje tomu, že by šlo o skutkovo či právne mimoriadne náročný spor.

27. Pokiaľ ide o posúdenie otázky, akým spôsobom sa na prietahoch konania podieľa sťažovateľka, po preskúmaní príslušného spisového materiálu ústavný súd zistil, že sťažovateľka svojím správaním v napadnutých konaniach pred okresným súdom a krajským súdom ich dĺžku nežiaducim spôsobom neovplyvnila.

28. Tretím hodnotiacim kritériom je postup okresného súdu a krajského súdu v napadnutých konaniach. K tomu je potrebné v prvom rade uviesť, že napadnuté konanie od podania žaloby 12. januára 2010 do dňa podania ústavnej sťažnosti nebolo právoplatne skončené.

29. Vo vzťahu k napadnutému konaniu okresného súdu ústavný súd po preštudovaní spisového materiálu musí konštatovať vznik prietáhov spočívajúcich predovšetkým v jeho neefektívnej a nesústreďenej činnosti. Ústavný súd zastáva názor, že okresný súd v napadnutom konaní postupoval nesústreďene, keďže po vydaní jeho prvého rozsudku bolo potrebné vydať 2. marca 2013 doplnujúce uznesenie a následne 10. septembra 2013 opravné uznesenie, pričom všetky tieto rozhodnutia odvolací súd zrušil z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci okresným súdom a nesprávnej aplikácie právnych predpisov.

30. Vo vzťahu k posudzovanému kritériu a k postupu krajského súdu v jeho napadnutom konaní musí ústavný súd taktiež konštatovať existenciu zbytočných prietáhov. Ústavný súd zistil, že krajský súd rozhodol o odvolaní proti prvoinštančnému rozsudku po roku a deviatich mesiacoch, pričom sťažovateľka sa na prietahy v konaní sťažovala sťažnosťou podanou predsedovi krajského súdu, ktorý ju vyhodnotil ako dôvodnú. Existenciu prietáhov v napadnutom konaní krajského súdu vzhladol ústavný súd aj v súvislosti so zrušením jeho rozsudku č. k. 4 Co 21/2018 z 23. októbra 2019 dovolacím súdom z dôvodu jeho nepreskúmateľnosti a vrátením veci na opätovné rozhodnutie krajskému súdu, čím sa konanie ako celok nepochybne predĺžilo.

31. Obranu krajského súdu spočívajúcu v uvádzaní dôvodov, ktoré mohli ako objektívne príčiny spôsobiť prietahy v konaní, ústavný súd so všeobecným odkazom na svoju ustálenú judikatúru neakceptoval. Ústavnému súdu je samozrejme známy fakt nie optimálneho stavu v súdnom systéme, aj pokiaľ ide o personálne obsadenie a vyťaženosť súdov, resp. aspoň niektorých z nich, pričom štát je primárne zodpovedný za to, aby zabezpečil dostatočné personálne a materiálno-technické podmienky na riadny výkon spravodlivosti. Avšak nedostatky v tejto oblasti v žiadnom prípade nesmú byť na ujmu právam strán konania, v tomto prípade sťažovateľky. Ústavný súd zdôrazňuje, že nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších zamestnancov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadala o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a v konečnom dôsledku nezbavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné prietahy v súdnom konaní (I. ÚS 3/2020).

32. Na základe uvedeného, vychádzajúc aj z obsahu spisových materiálov okresného súdu a krajského súdu, ústavný súd dospel v danom prípade k jednoznačnému záveru, že napadnuté konania trpia prietahmi. Po zhodnotení všetkých okolností musí ústavný súd skonštatovať, že prietahy idú na vrub postupu okresného súdu, ako aj krajského súdu, a to najmä v dôsledku ich nesústredeného a neefektívneho postupu. Súdny nepostupovali v intenciách čo najrýchlejšieho a efektívneho prerokovania a ukončenia sporu. Ústavný súd opätovne zdôrazňuje, že celková dĺžka napadnutého konania je sama osebe porušujúca právo sťažovateľky na konanie bez zbytočných prietáhov.

33. Vzhľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že postupom okresného súdu, ako aj krajského súdu v napadnutých konaniach bolo porušené základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jej právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku rozhodnutia).

V.

Priznanie primeraného finančného zadost'učinenia

34. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

35. Podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže priznať sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, ak o to požiadal.

36. Podľa § 123 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, v ústavnej sťažnosti uvedie rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

37. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti žiada priznať primerané finančné zadosťučinenie 6 000 eur od okresného súdu a 4 500 eur od krajského súdu, ktoré odôvodňuje predovšetkým stavom právnej neistoty.

38. Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

39. Vzhľadom na konštatované zbytočné prieskumy, nesústreďený a neefektívny postup okresného súdu, ústavný súd, majúci na pamäti to, že cieľom priznania primeraného finančného zadosťučinenia je len zmiernenie ujmy pocítovanej z porušenia základných práv alebo slobôd zaručených ústavou, resp. záväznou medzinárodnou zmluvou, považoval priznanie sumy 1 500 eur za primerané finančné zadosťučinenie. Vo vzťahu k postupu krajského súdu v jeho napadnutom konaní prihliadal najmä na skutočnosť, že vznik prieskumov v tomto konaní vyplynul najmä z nedôslednosti odvolacieho súdu, ktorého rozhodnutie bolo dovolacím súdom zrušené z dôvodu vady zmätočnosti a vrátenia veci na opätovné rozhodnutie. Odvolacie konanie tak ako celok trvá vyše päť rokov, pričom ku dňu prerokovania ústavnej sťažnosti krajský súd o odvolaní nerozhodol. Vzhľadom na uvedené považoval ústavný súd priznanie sumy 1 000 eur od krajského súdu za primerané zadosťučinenie (bod 2 výroku rozhodnutia).

40. Podľa § 135 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd prizná sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, orgán verejnej moci, ktorý porušil základné práva alebo slobody, je povinný sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie zaplatiť do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu. Ak ten, komu bolo uložené zaplatiť sťažovateľovi finančné zadosťučinenie, v tejto lehote priznané finančné zadosťučinenie sťažovateľovi nezaplatí, v zmysle odseku 2 citovaného ustanovenia sa zvyšuje finančné zadosťučinenie priznané ústavným súdom o 5 % za každý aj začatý rok omeškania až do jeho zaplatenia.

VI. Trovy konania

41. Sťažovateľka si uplatnila náhradu trov konania pred ústavným súdom, ktoré jej vznikli v súvislosti s právnym zastupovaním právnou zástupkyňou.

42. Ústavný súd pri rozhodovaní o náhrade trov konania vychádzal z obsahu súdneho spisu. Za prvé dva úkony právnej služby, t. j. prevzatie a prípravu zastupovania a podanie ústavnej sťažnosti, vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok 2021, ktorá bola 1 163 eur, keďže išlo o úkony právnej služby vykonané v roku 2022. Odmena za jeden úkon právnych služieb za rok 2022 v zmysle § 11 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) predstavuje sumu 193,83 eur. Takto stanovená odmena predstavuje pri dvoch úkonoch 387,66 eur, s režijným paušálom 2 x 11,63 eur (§ 16 ods. 3 vyhlášky) spolu 410,92 eur. Keďže právna zástupkyňa sťažovateľky je platiteľkou dane z pridanej hodnoty, uvedená celá suma bola zvýšená o daň z pridanej hodnoty vo výške 20 % podľa § 18 ods. 3 vyhlášky a podľa zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov. Ústavný súd teda priznal úspešnej sťažovateľke náhradu trov konania v sume 493,10 eur (bod 3 výroku rozhodnutia).

43. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia sú okresný súd a krajský súd povinné uhradiť spoločne a nerozdielne na účet právnej zástupkyne sťažovateľky (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 CSP) označenej v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. novembra 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu